

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

9. številka

MARIBOR, dne 27. februarja 1923.

57. letnik.

Velika Izbira?

Na mariborskem okrožnem sodišču je vloženih v pravem roku 11 kandidatnih list. Kakor se sliši, najmanj dve med njimi ne bosta potrjeni, ker sta nepravilno in pomanjkljivo sestavljeni. Imeli bomo torej pri volitvah na izbiro 8 ali 9 skrinjic. Gotovo torej več, kakor je pametno in dobro.

Ali je v resnicu izbira za pametnega in treznegra volilca velika? Mislimo, da ne! Seveda pri tem računamo na možate, umne in poštene volilce, ki vedo, kaj da delajo in se zavedajo, da so volitve tudi sodba, kjer volilci sam sebe razsodi, ali je pameten ali nor, ali si čuva hišo, ali pa jo sam sebi nad glavo zaže, ali si oropa svojo mošnjo, ali pa jo široko odpre, da je dostopna vsem, kakor je občinski pašnik dostopen vsem svnjam in koštrunom, kravam in bikom, gosem in konjem.

Poučni dogodek.

Vsi starejši ljudje se še spominjajo, da smo imeli svoj čas velike bakrene novce za štiri krajcarje, takoj imenovane štirkač ali «firerbacne.» Nekoč je dal boter otroku na izbiro tak štirikrajcarski bakreni novci novci in stari srebrni goldinar. Bakren novci se je lepo svetil, goldinar je bil umazan. Otrok je seveda izbral v svoji nevednosti bakreni štirkač! Ali razumete, volilci, nauk iz te resnične zgodbe?! Bodo slovenski volilci tudi nevedni otroci, ki se bodo dali zapeljati in zaspeliti, da kakor otrok ne bodo ločili bakra od srebra, plev od zrnja?! Marsikateri, ki so vam nastavili tam na volilno mizo skrinjico, kakor past, še štirkač vredni niso. Izbira je torej le navidezno velika, v resnicu pa ne.

Kaj hoče vsak volilec-Slovenec?

1. Vsak volilec-Slovenec hoče biti sam gospodar na svoji zemlji. On hoče ohraniti in čuvati od Boga in staršev mu izročeno dedičino, svoj jezik, svoje gospodarstvo, svojo solo, svojo vero. Za zrelega, dorastlega morda ni nič sramotnejšega, nič bolj hudega in ponizjujočega, kakor če mora slediti manjzmožnemu, če se mu drugi hoče vsiliti za jeroba in varuha, čeravno on sam najbolje ve, kako bo s svojim imetjem najboljše hiševal.

2. Vsak volilec-Slovenec bręz razlike stanu in poklica hoče tudi, da smo ravnopravni in ne podložni, da smo medseboj po stanovih in rodovih bratje in ne hlapci. Sedaj pa vlada krivčnost med stanovi, še večja krivčnost pa med rodovji. Kakor prej Nemci, prihajajo k nam na važna upravna mesta — carina, vojaštvo, bolnice itd. — Srbi, pa niso ne bolj pravični, ne bolj pametni, ne bolj pošteni in pridni, kakor so naši domači ljudje. Samo naše ljudi izpodrivajo in našo dobro upravo kvarijo. Sami torej hočemo nastavljati potrebne — povdarjam še enkrat: potrebne, ker je že mnogo nepotrebnih — slovenske ljudi za uradnike in sicer toliko, kakor jih rabimo, ne pa takšne, ki bi ne znali drugega in bi ne imeli drugega posla, kakor potegniti vsakega prvega plače, drugače pa krasti Bogu čas, ljudem pa denar s svojim lenuharenjem. Za poštano delo poštano plačilo je naša zahteva in navodilo.

Kaj hoče vsak volilec-državljan?

Vsek volilec-državljan hoče imeti enkrat red pri državnem gospodarstvu. Vsak hoče, da korupcija izgine ter zavladala poštenost in pravičnost, kajti ni mogoče odpraviti draginje, ni mogoče olajšati bremen, ako ne napravite reda in ne sterete korupcije, to je: grde, umazane zlorabe državne moći in državnih sredstev v strankarske in osebne koristolovske svrhe. Reda pa ni mogoče napraviti, korupcije ni mogoče odpraviti, ako nimajo moči v rokah stranke, katerih možje so zmožni in pošteni. To imejte pred očmi, pa vam volilcem izbira ne bo težka, ne bo velika!

Kako spoznaš pravo škatljico?

Na volišču spoznaš našo stranko, ki ima poštene in zmožne ljudi, tudi po zunanjem znamenju. Škatljica Slovenske ljudske stranke, odnosno Slovenske kmetiske zveze je druga v redu. Na zinaj ima velik slovenski križ. S tem ti hoče povedati: Slovenci hočemo biti sami svoji gospodarji, hočemo pošten krščanski red in krščansko pravičnost in pošten sporazum med raznimi stanovi.

Volilci, dobro premislite! Ne dajte se od političnih goljufov in sleparjev zapeljati! Sedaj boste sami odločili svojo bodočnost. Od vaše odločitve je odvisno, ali ste zreli možje, ali pa negodna deca, ki vzame štirkač namesto goldinarja!

ALI NI TAKO?

Dobro delo se samo hvali in priporoča. Se nikdar nismo videli, da bi kdo dobrega in poštenega delavca, kovača, krojača ali drugega obrtnika zavrgel, ako ga je imel. Pač pa zapodimo fušarje in goljufe. Naši demokrati in samostojni so zadnje dve leti in pol bili na

vlasti. Kako so pri tem delali politični obrtniki dr. Kukovec, Pucelj, Drofenik, Mrmolja in njihove stranke, to zadosti občutitelj. Kdor še si sedaj ni na jasnen, ta naj le še voli te ljudi in njihove stranke! Slepca ne moreš dati pogleda in butelju ne pameti. Prepričani pa smo, da ogromna večina volilcev niso ne slepi in ne butasti, zato ne bodo volili demokratov in samostojnežev!

DVE REPUBLIKI NA SLOVENSKEM.

Radič in Novačan sta vložila vsak svojo listo. Obeta se nam torej dve republike na Slovenskem — ali pravzaprav le na Štajerskem, ker na Kranjskem niti kandidatov nimata. Že iz tega se vidi, kako neresno in smešno je njuno delo. Sicer so pa njihovi kandidati takšni, da bomo pred svetom pravi maruleki, če bi sledili Novačanu in Radiču. Štajerski Slovenci pa nismo tako ubogi na duhu, da bi imeli poleg velike škode še grdo sramoto pred vsem svetom, ako bi sledili političnim Pavlihom in »marulekom.«

AVTONOMIJA!

Si li že premislil, kaj pomeni ta beseda? Mar ne življenje Slovenije. Brez avtonomije ne moremo narodno ne kulturno ne gospodarsko živeti. Opazuješ li učenje svojih otrok v šoli — kmalu ne boš več doznan njihove pisave — a otroci ne twoje. In slovenske višje šole — vseučilišče, mar ni vedno ogrožen njih obstanek.

Narodno gospodarstvo. Mnogo — mnogo odplove po vodi navzdol — a proti vodi nazaj prijadrav le malo. (Celo najpotrebejše za bolnice — premalo). Sploh čutiš li, kako nas v vsem davi centralizem?

V boju za avtonomijo! Kdor se je dozdaj boril za njo, kdo se zdaj resnično bojuje za njo? Liberale? Kdor misli na zlato tele, proda tudi domovino za njega!

— Samostojni? Koliko krika in obetov, toda v Beogradu so se ponudili v hlapčevsko službo in glasovali za centralistično ustavo! Socijalni demokrati? Komu Tone Kristian in drugi voditelji te baže še dosedaj niso oči odprli, temu — Bog daj pravo pamet! Druge nove stranke? Kje je pisano njih delovanje v boju za življenjsko pravico Slovenije?

Edino Slovenska ljudska stranka s svojim načelnikom dr. Korošcem

je trdno in neomajeno stala v boju za Slovenijo, stoji trdno še sedaj ter bo neomajeno trdno stala dolej, da pribori pravico Slovencem. Zato pridruži se, pomagaj tudi ti v tem — volilnem boju!

Samostojni-demokrati in naši vojaki.

Pri zadnjih volitvah je Samostojna dobila posebno mnogo glasov od mladih volilcev, ki so prišli od vojakov. Urek, Drofenik, Mermolja, Dobnik in Kirbiš so obljudljali volilcem, da bodo v Beogradu delovali na to, da se vojaško brème zniža, da se število vojaštva zmanjša, da se službeni doba zniža, da bodo fantje služili v domačih garnizijah. Mladi volilci so verjeli sladkim obljubam in so metalni volilne kroglice v skrinjico Samostojne, kjer je bila naslikana krava na zelenih plakatih.

Volilci! Kako ste se motili! Samostojni so vas grdo potegnili, nalagali!

Samostojneži in demokrati proti našim vojakom.

Ministrski svet, v katerem sta sedela tudi Ivan Pucelj in dr. Kukovec je odobril vpoklic rekrutov v Božiču leta 1921, kakor je predlagal srbijanski vojni minister general Žečević. Okoli 350 rekrutov, večinoma Slovencev in Hrvatov, je na prevozu v Makedonijo umrlo vsled mirazu in pomanjkanja. Nad 6000 pa jih je zbolelo in so pozneje mnogi od teh umrli. Jugoslovanski klub je pod vodstvom dr. Korošca dne 7. marca 1922 skupno z drugimi opozicionalnimi poslanci vložil obtožbo proti generalu Žečeviču. Dne 20. marca je bila obtožnica prečitana v zbornici, dne 6. aprila se je glasovalo. Naši poslanci so glasovali, da se krivca generala Žečeviča obsodi radi zločina nad našimi fanti, a poslanci Samostojne in Kukovčeve demokratske stranke so bili proti nam in za oprostitev srbijanskega generala. Trdili so, da so baje železničarji krivi, ker so rekrute tako počasi vozili v Makedonijo. Samostojni in liberalci so bili plačani hlapci Velesrbov! Mrtvi se niso vzbuđili in krivci se še niso kaznovali, a vi volilci maščujte nesrečne žrtve!

Kukovec in Mermolja proti odpravi krivice v armadi.

Koncem aprila 1922 je prišla v razpravo v narodni skupščini interpelacija slovenskih poslancev Brodarja, Žebotja in tovarišev, v kateri so naši zahtevali, da se morajo batine in vse krivice pri vojaštvu odpraviti. Poslanci Slovenske ljudske stranke so dobili na stotine pritožb in prošenj vojakov in staršev v tej zadevi. — Energično so zahtevali: »Minister vojni odpravi vse krivice in odslovi iz vojaške službe offisirje in podoficir-

je, ki tepejo naše fante in ž njimi surovo, večkrat celo živinsko postopajo.« Kot govornika v parlamentu sta nastopila za pravice naših fantov poslanca Brodar in Žebot. Srbski poslanci so mirno poslušali govore naših poslancev. Le dr. Kukovec je kričal: »Lažetelj Danes se vojakom v garnizijah še predobro godi! Žebotu je zaklical: »Vi nimate ničesar iskati po kasarnah. Vi vojake hujskate!« Ko so mu naši zaklicali: »Izdajale je izginil iz dvorane. Nato je proti slovenskim vojakom nastopil znani Mermolja. Vpil je nad našimi poslanci: »Saj ni res, kar vi tu govorite. Moj sin tudi služi v Srbiji, a mi vsak delam piše, da se mu zelo dobro godi.« Tako so bili demokrati in samostojni v službi vlade proti našim fantom.

Poslanec Drofenik za manevre.

Dne 5. maja 1922 je finančni odbor razpravljal o nezgodno visokem proračunu vojnega ministra. Med drugimi je bila v proračunu tudi postavka 30 milijonov za manevre. V imenu naših poslancev je poslanec Žebot stavil predlog, naj se ta postavka črta, ker so manevri popolnoma nepotrebni. Za naš predlog je bilo 6, proti pa sedem poslancev. Poslanec Drofenik iz Št. Jurja ob južni železnici je glasoval za manevre. Pokazal je, da je hlapec beografske vlade. In mesec septembra in oktobra so bili že napovedani manevri v ozemljju med Muro in Dravo. Vojnaštvo bi bilo pomandralo vogngrade, sadenosnike, njive. Ajda, koruza, krompir, fižol in drugi pridelei so še bili zunaj. Poslanci Slovenske stranke so z vso odločnostjo protestirali pri vojnem ministru proti manevrom. In pomagalo je. — Manevri so bili vendarle odpovedani.

Naši poslanci dosegli odpust letnika 1898.

Za časa, ko je bil minister Pucelj in tudi liberalec dr. Žerjav, namreč leta 1922, so bili poklicani v aktivno vojaško službo fantje rojeni leta 1898, akademno so povečani že odslužili svojo vojaško službo. G. Pucelj se v ministrskem svetu niti zganil ni proti voklicu. To stoji! Naši poslanci so na prošnjo staršev in vojakov samih energično zahtevali odpust letnika 1898. Po neprestanem dreganju se je poslanec Slovenske ljudske stranke posrečilo, da je vojni minister te fante odpustil s 1. novembrom 1922. To tudi stoji! Samostojni pa lažejo, da so oni to dosegli. Da jih ni sram! Njihov Pucelj je sokriv vpoklica, a ne odpusta letnika 1898! Volilci, maščujte se nad plačanimi velesrbškimi hlapci!

Iz vsega tega mora vsak fant in mož-volilec spredeti, da so bili samostojni in demokrati poslanci hlapci velesrbijancev in militarizma. Plačani so bili za vsa izdajstva nad slovenskimi sinovi. Dočim so se poslanci Slovenske ljudske stranke borili za sinove našega naroda, so samostojni naše poslance psovali, jim očitali sovraštvo do države ter se sploh obnašali huje od Turka.

Fantje in možje! Sedaj pa Drofenik, Mermolja, Dobnik in dr. Kukovec od Vas zopet lovijo vaše glasove. Dne 18. marca se vsi od prvega do zadnjega maščujte nad njimi s tem, da boste vsi vrgli volilne kroglice v skrinjico Slovenske ljudske stranke, ki je letos druga (št. 2).

KMETSKE KOLESELJNE PROSTI TAKSE.

Slišimo, da ponekod finančne straže silijo kmete, naj plačajo takso od koleseljev. To postopanje finančarjev ni pravo. Dayčni urad v Št. Lenartu je županu g. Poljanu v Cogetincih na njegovo vprašanje glede takso poslal pismeno izjavo, da so koleseljni (če so tudi na fedre), katere potrebuje lastnik poleg prevažanja oseb tudi za prevažanje živil in drugega blaga (akoravno v malem obsegu), prosti prijave in tudi oproščeni vsake takse. Finančne straže tudi ne smejo siliti županov k popisu kočij in koleseljnov v občini. Omenjam, da morajo takso plačati pač obrtniki, ki potrebujejo ta vozila za svoj obrt. Za to »uslugo« in »dobrotijo« pa se zahvalite ministrom dr. Kukovcu in Puclju, ki sta leta 1921 v ministrskem svetu glasovala za začasni zakon o taksoh in ga tudi podpisala. (Glej »Uradni list za Slovenijo« št. 100 z dne 22. avgusta 1921.)

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Volilni boj je privadel radikale in demokrate do popolnega razkola. Demokrati so itak že razdeljeni na Davidovičev in Pribičevičev stroj, radikalni na Pašičevi in Protičevi stranki in sedaj gre razkroj med Pašičevimi radikalci celo tako dačel, da je vloženih že 16 radikalnih list po legi Pašičeve. Ministrski svet ali glavni odbor radikalne stranke ima velike skrbi, kako naj spelje volilce k pravi skrinjici. Pa bo težko, ker jih je toliko in ker so volilci tako neubogljivi.

Na jugu kar mrgoli novih strank in še danes se neve, koliko kandidatnih list je vloženih, lahko pa re-

čemo, da se bo kakih 2000 kandidatov trgalo za 313 mandatov.

Končana so pogajanja med zastopniki avstrijske republike in naše države v popolnem soglasju. Podpisa ni so dogovori o odpravi sekvestrov, ureditvi plačil, glede deležev podjetij bosansko-hercegovinskega era. in o prenosu sedežev akcijskih družb, ki imajo svoj sedež v Avstriji, delokrog pa v Jugoslaviji. Trgovinska pogodba še ni sklenjena, pač pa so določene njene smernice.

Delnice Blerove bančne skupine, ki je nam posodila dolarje, silno padajo v Ameriki in govorijo se, da bo naša vlada morala razveljaviti pogodbo z Blerom, kar bo imelo za naše finance tako slabe posledice.

GRŠKA.

nam krati pristop k solunskemu pristanišču. Naš poslanik v Atenah se je radi tega pritožil pri grški vladi. Grška vlada tudi kruto zatira jugoslovanski živelj, ki je nastanjen na njenem območju, — in to naj bo «prijateljska» država, katero so znali najti naši politiki pred vsemi drugimi državami, ki bi nam bile bolj naklonjene ter tudi po plemenu sorodne.

MADŽARSKA

silno trpi na zunaj in znotraj pod pritiskom svojega fašizma. Madžarski fašisti, ki so si nadejali naziv «probujeni Madžari», pošiljajo poslancev in novinarjem eposicije bombe in peklienske stroje. — Vodja fašistov, bivši ministrski predsednik Friedrich hodi po Italiji, da se šola pri italijanskih fašistik, v Bukarešti se pa pri razpravi proti obdolžencem poskusnega atentata na rumunskega kralja razkriva, da je ravno Friedrich vodja te tajne in nasilne organizacije.

ČEŠKA.

Vsled atentata preminulega finančnega ministra dr. Rašina bo naslednik poslanec ing. Bečka, ki je bil tovarš pokojnega finančnega ministra in bo finančno politiko tudi nadaljeval v njegovem duhu.

Iz Poruhrja.

Francozi vzdržujejo pravo strahovlado v zasedenem ozemljju. Noben član nemške vlade ne sme med svoje rojake, krute obsodbe nemškega uradništva in prebivalstva se množijo in na polletno ječo se obsojajo celo oni, ki nočejo na cesti pozdravljati francoskih oficirjev.

Francija

se nahaja v težkem gospodarskem položaju, ker ima silne stroške z okupacijo Poruhrja in ker stalno pada cena proizvodnja. Odnosaji z Anglijo so zelo napetih, samo fašistska Italija je še njena prava zaveznica. Ugotovljeno je, da so Francozi podpirali in plačevali italijanski fašizem, da si obdržijo Italijo na svoji strani.

Naša volilna skrinjica je 2.

Naša zborovanja.

Zborovanja dr. Hohnjeca: V torek, sredo, četrtek (27., 28. februarja in 1. marca) v župniji Ljutomer. — Nedelja, 4. marca po rani sv. maši v Žrečah, po pozinem opravilu v Stranicah, popoldne v Konjicah. Ponedeljak, 5. marca, ob 10. uri predpoldne pri Sv. Kunigundi na Pohorju. Torek, 6. marca ob 10. uri na Kebiju. Četrtek, 8. marca ob 3. uri popoldne v Veržeju. Nedelja, 11. marca po ranem cerkvenem opravilu v Gor. Radgoni.

Volilni shodi kandidata Žebota se vršijo po tem redu: v nedeljo, dne 4. marca po rani sv. maši pri g. Peklarju v Št. Jakobu, po pozni sv. maši v Jarenini in popoldne ob 3. uri v Cirknici pri Št. Ilju v dvorani gostilne Haring (nekdanji Repnik). Poleg kandidata govorijo na shodih še gg. Supanič in Golec.

Volilni shodi v celjskem okrožju: Dne 4. marca: Frankolovo po rani sv. maši in Šmartno v Rožni dolini popoldne (Davorin Krajnc; Marija Reka (Uranjek); Grize po ranem sv. opravilu (Kuder); Razbor nad Loko (Hrastnik in M. Deželak). Podsreda po rani službi božji in Št. Peter pod Sv. gorami (Vrečko in J. Deželak). Sevnica (Škoberne), Zreče in Konjice (dr. Hohnjec), Pišece (tajnik Krajnc), Sv. Kunigunda na Pohorju (H. Novak). Dne 11. marca: Rečica ob Savinji in Sv. Francišek (Pušenjak), Dramlje (Dav. Krajnc), Stranice (Uranjek), Loka pri Zidanem mostu (dr. Ogrizek in M. Deželak), Sv. Rupert nad Laškim, Sv. Lenart (Kugovnik in Hrastnik), Žetale in Mestinje (Vrečko in dr. Rakun), Brežice (Škoberne), Št. Vid pri Grobelnem (J. Deželak), Rogatec (Kuder), Špitalič (Novak), Ponikva ob juž. žel. (tajnik Krajnc in Gajšek); 12. marca: Šmiklavž nad Laškim (Kugovnik in Hrastnik).

Gornja Polškava. Shod Slovenske ljudske stranke zadnjo nedeljo se je sijajno obnesel. Govoril je dr. Jeroveš. Razpravljal je najprej o ograrni reformi, za katero demokrati niso nič storili. Potem je razvijal program in opisoval delovanje Slov. ljudske stranke, ki je

ščitila vero in cerkev, ki je branila kmeta in obrtnika pred davki, ki se je potegovala za naše vojake in nastopila celo proti vojnemu ministru generalu Žečeviču, med tem, ko druge stranke niso nič storile. Končno je pozval zborovalce, da se polnoštevilno udeležijo volitev in spustijo kroglico v drugo skrinjico. Na shodu je bilo navzočih tudi par socijalistov, ki so naredili nekatere medkllice, bili pa so tako odlečno zavrnjeni, da so se nazadnje sami smejali svojim neumnim medkllicem. Na dan volitve bo na Gor. Polškavi zmaga naša.

Shodi dr. Hohnjeca v župniji Sv. Križ pri Ljutomeru so se vršili pretekli teden, in sicer po tem redu: v torek, dne 20. februarja, popoldne v Križevcih, V sredo ob 10. uri v Gerlavi, popoldne ob 2. uri v Lokavcih, ob 4. uri pa v Logarovcih. V četrtek ob 10. uri v Stari Novi vasi, popoldne ob 2. uri v Vučji vasi. Vsi shodi so bili prav mnogoštevilno obiskani. Poslušalci so vsi brez izjeme pritrjevali programu Slov. ljudske stranke in Kmetiske zveze ter so tudi popolnoma odobravali delo in boj poslancev naše stranke. Župnija Sv. Križ je vse v taboru SLS, pristaši drugih strank tvorijo le majhno, povse neznačljivo izjemo. Slava značajnim možem in mladeničem!

V župniji Loče je imel poslanec dr. Hohnjec preteklo nedeljo dva shoda. Po rani maši je bilo najštevilnejše obiskano zborovanje v Ločah, katero je poteklo v najlepšem redu, četudi je bilo navzočih nekaj pristašev drugih strank. Dr. Hohnjec je razpravljal o programnih točkah Ljudske stranke in Kmetiske zveze ter hrkati govoril o drugih strankah, ki se volilcem ponujajo ob volitvah, zlasti o samostojnih, o republikancih Novačanovem in Radičevem baže in o nemški kandidatni listi. Zato je za vse sloje slovenskega ljudstva mesto edino v Slov. ljudski stranki. Njena skrinjica (2) mora 18. marca postati zbirališče vseh krogljic. Popoldne ob 5. uri je bilo zborovanje pri Sprogarju v Spod. Lažah, ki je tudi bilo prav dobro obiskano ter doseglo najlepši uspeh.

Pri Sv. Jerneju nad Ločami je v nedeljo, dne 25. februarja priredila Ljudska stranka in Kmetiska zveza shod, ki se je vršil po večernicah. Govoril je dr. Hohnjec. Vsí navzoči brez izjeme strankarske pripadnosti so pritrjevali poslancev besedam. Samostojnim je pri Sv. Jerneju popolnoma odklenkalo, ob zadnjem Drofenikovem zborovanju jim je zapel smrtni zvonček. Ljud je se tudi ne bodo dali varati z republikanskimi obljubami niti ne s tiho agitacijo pristašev nekdanjih nemških in nemškutarskih okrajnih motocetov. Ljudstvo je uvidelo v celoti, da je za njega edina bramba in opora Slovenska ljudska stranka.

Kokarje pri Mozirju. Na dan 23. februarja se vrši vsako leto pri tukajšnji podružnici zgodovinska božja pot. Tudi letos so se zbrali verniki od blizu in daleč v velikem številu tako, da so do zadnjega kotička napolnili veliko Marijino svetišče. — Po sv. opravilu se je ljudstvo zbralo k kmčko-delavskemu taboru, ki se je razvilo v veliko manifestacijo za avtonomijo Slovenije, za katero morajo iti v boj dne 18. marca t. l. vsi stanovi brez razlike mišljence, iz stališča gospodarskega in kulturnega obstoja Slovenije in naših delovnih stanov, za kar se bori Slov. ljudska stranka, katere skrinjica je v mariborskem okrožju druga. Govorila sta tovarši Kuder in Gajšek, ki sta žela veliko odobravanje množice, ki je vztrajala celo uro na prostem v snegu. Dobre volje se je ljudstvo razšlo z željo, da se kakor v Gornji Sav. dolini združi ves slovenski narod pod zastavo avtonomije in pribori dne 18. marca zmago Slovenski ljudski stranki in s tem slovenskemu narodu svobodo in samostojnost v državi SHS.

Smihi nad Mozirjem je imel dne 18. februarja po sv. opravilu dobro obiskan shod, na katerem je gospod Peter Kuder tako dobro, poljudno in navdušeno govoril ter lepo pojasnil poslušalcem, kako se naj v prihodnjem ravnajo v gospodarskem, političnem in verskem oziru.

Na Bizeljskem se je vršil dne 18. februarja veličasten shod Slov. ljudske stranke. Govorila sta kandidatski namestnik Jože Cerjak in okrajni tajnik J. Deželak nad 500 zborovalcem. Shod je motil načelnik Sokola, zbozdravnik dr. A. Vilimek, ki pa je moral sramotno utihniti. Ko je Jože Cerjak zaključil shod, so zaklicali navdušeni zborovalci: Živila Slov. ljudska stranka pod vodstvom dr. Korošca.

Iz protikmetiske politike.

Iz ormožkega okraja. Volilni boj se že opaža tudi pri nas. Dočim je pri zadnjih volitvah Samostojna kmetijska stranka (SKS) razvila že od vsega začetka prav živahno agitacijo od moža do moža ter sklicevala večerne zaupne sestanke, se letos opaža splošno mrtvilo. Narod ne zaupa več samostojnim agitatorjem. Najhujši kričači, ki so prej oznanjevali novi evangelij, rekoč, da bodo slovenskemu trpinu pripravili raj na zemlji, ako bodo volili s samostojnimi, so utihnili in si ne upajo več med narod, ker ga vsaki vpraša: Kaj pa ste dosegli? Ali je izginila draginja? Ali je valuta zrastla? Ali so davki manjši? Ali so naši sinovi oproščeni vojaške službe? Ljudstvu so se odprele oči in od samostojne stranke nočejo ničesar več slišati. Vsi mirnejši in treznejši ljudje so pokazali hrbet samostojnim kričačem. Demokrati, to so stari liberalci, pri nas ne pridejo v poštev. Bogati Petovar, ki kandidira na komando dr. Kukova, razpošilja sicer letake na vse volilce, toda uspeha ni. Ljudje se smejijo tej komediji, ker je splošno znano, da ga niti njegovi stanovski tovariši, bogati trgovci in obrtniki, ne bodo volili. Petovar bo plesal le samo po dr. Kukovčevi centralistični muziki, katere pa so že vsi siti. Republikanci so si sicer z denarjem pridobili nekaj priganjačev in prirejajo posebno po naših

gorских krajih, med viničarji, zaupne sestanke; pa ne bo nesreča! Kakor nekdaj samostojni, tako jim obljuhijo tudi republikanci raj na zemlji. Obljubiti je lahko, dati je težko. To ljudje uvidevajo in razumne nekaj kalinov se ne bo nikdo vsedel na republikanske limanice. Zanimivo je tudi, da agitirajo v spodnjem delu ormožkega okraja z Radičem, drugod pa z Novačanom. Dr. Novačana je namreč narod v Središču in pri Sv. Bolfenku tako temeljito odslovil že pri prvem nastopu, da si ne upajo več agitirati s tem republikanskim svetnikom. Zato mora ubogi Radič trpeti. Nevaren pa ne bo naši stranki niti eden niti drugi. Ljudstvo vidi tisto, mirno in požrtvovljeno gospodarsko delo naših mož in naše stranke za blagor naroda. Vse posojilnice, zadruge, kmetijske podružnice in druge gospodarske ustanove delajo brezhibno! Pri naših podjetjih je kmetijska poštenost zabranila vsak izrodek povojne lahkomiselnosti. Vedno bolj se sliši glas: Kaj se bomo cepili Bodimo vsi do zadnjega složni in volimo našo staro krščansko stranko. Vse krogljice naroda morajo pasti v drugo skrinjico, saj gre za življenske pravice slovenskega kmeta, viničarja, delavca in obrtnika. Gre za stranko ljudstva, ki hoča vreči nesrečni centralizem in kapitalizem, ki je krv draginje in vseh nadlog, ki nas tarejo. Proč s centralizmom! Živijo avtonomijo! Mi hočemo, da zavlada zopet krščanska pravičnost. Zmaga naroda bo sijajna, ako stori vsak svojo dolžnost. Podučimo še nevedneže pri vsaki priliki in skrbimo, da pride na dan volitve vsak krščansko misleči volilec na volišče. V boju leži zmaga!

Kandidatu Samostojne Kmetijske stranke g. Retzerju so se dosedaj poneseli še vsi shodi. Posledno »terno« pa je zadel pri Sv. Rupertu. Naših je bilo na Recerjevem shodu okoli 100, a samostojnih samo kakih 10. Z vprašanji so naši spravili Recerja čisto iz tira. Ko je videl, da Ruperčane niti še tako mil pogled samostojnega kandidata ne gane, se je udal v nemilo usode in je nehal. Pri naši za samostojne ne vete več pšenica!

Bo treba bolj mazati. (Dopis iz Mišnjega dola). Na prvo postno nedeljo se je napotil gospod Blaž Urlep na višje povelje iz Sv. Jurja ob juž. žel. proti Jurkloštru oznanjeval samostojni evangelij. Prišedši do Šmida na Marofu, ki je Drofenikov zet, je zvedel, da ne kaže iti dalje in je obmolknil. Kaj to pomeni za Gubčevega junaka? Ali je vse izgubljeno? In vendar »Kmetijski list« zastonj prihaja v tako veličastno povečani obliki na vse naročnike »Solv. Gospodarja«. Ali srbske pare ne vlečjo? Treba bo bolj mazati.

Dr. Kukovčev kandidat Petovar in modra galica. Iz Ormoža poročajo: Petovar pravi sedaj, da bodo vsi naši vinogradniki dobili modro galico, za katero so bili prikrajšani. Prejšnji tajnik se je samo zmotil, čeprav je sedel precej dni v preiskovalnem zaporu. Petovar in tajnik bosta že vedela, kako je.

Ne zaupajte sleparjem. Dopis od Sv. Bolfenka v Slov. goricah. Nedavno je ubog Hrvat ponujal po naših vseh svojo robo. Z velikim navdušenjem je tudi razlagal, kako bo gospodin Radič Hrvatom ustanovil samostojno državo, svobodno republiko; dne 20. februarja pa naj pridejo zastopniki občin z zastavami in godbo v Krapino; tam se bo slovesno ustanovila hrvatska republika. Dan 20. februar je že davno minil, toda Hrvat je še nimajo svoje neodvisne države in je od Radiča tudi nikdar ne bodo dobili. Mož, ki gleda samo na svojo čast in svoj žep, ne bo nikdar imel vse za ljudstvo in njegove težnje. Tri dolga leta Radič že obeta in ustavljala Hrvatom republiko; še danes je nimajo in je še bodo imeli, dokler bodo slepo zaupali sleparjem. Da se nam ne bude godilo ravno tako, čitajmo pridno! Vsaka hiša ima svojega »Slovenskega Gospodarja«, svojega »Domoljuba«. Kdor dandanes ničesar ne čita, ostane slepec in duševni revež, kakor oni hrvatski seljak. Pri prihodnjih volitvah pa ne verujmo-praznim obljudbam, svojo kroglico dajmo samo možem, ki so za nas žalitvami, blago in kri in si s tem zaslužili našo hvaležnost, možem naše krščanske in slovenske Kmetiske zveze.

Shod dr. Novačanovega republikanca v Leskovcu pri Ptaju. Jaz pa sem si nekaj zmislio in naredio bom, da špas. Tako si je menda misliš Cvrhov Tinek, ko je v nedeljo, dne 18. februarja, sklical shod v Vindiševi gostilni. Seveda prišli so ga poslušati samo njegovi ožji prijatelji, kako se dela za kmeta. Radovedni pa smo, kakšno stranko neki vodi. Najbrž stranko lenuhov. Govoril je nekaj o povzdigi kmetijskega stanu. Kaj neki on razume o kmetijstvu, ko niti krave ne ve počesati. Govoril je tudi za povzdigo slovenskega naroda. Toda kje bi se bil tega naučil, ko pa svoj živi dan ni imel v rokah drugega, kot »Kmetijski list« in žlico. Tudi farba ljudi po svojem »Republikancu«, da je invalid z leseno nogo. Mi smo mislili, da je invalid samo tisti, ki v vojski dobi poškodbe, ne pa doma pri pretepu. Saj vsi vemo, kako je za domovino kri preliv pri Drenčekovem križu, ko se je vojskoval z ljudimi sovražniki njegovega ponočnjaštva in pretepaštva. Zares, ko bi domovina čutila količaj hvaležnosti do takega junaka, bi ga moral da žalitvami odlikovati najmanj z redom prisilne delavnice. Tineku v tolažbo pa povemo, da kar še ni, se lahko še zgodi. — Poslušalci.

Krvava resnica. Neki republikanski agitator je sklical sestanek svojih maloštevilnih pristašev ter jim je razlagal svoj novi evangelij. Slučajno je bil zraven tudi šolar, ki je potem pravil doma očetu: »Oče, sedaj pa bo dobro na svetu! Sosedov stric so pravili, da ne bomo več plačevali davkov in da ne rabimo več žandarjev, ako zmaga gospa republika!« Oče so se popraskali za učesom in so rekli: »Bomo videli, če imajo sosedov stric resnico. Oni radi lažajo!« Zvečer pa so šli in so sosedovemu stricu ukradli dva purana. Ko je sosed

drugi dan to opazil, je kar bežal po žandarje. Oče pa so mu dali purana nazaj in so rekli: «Vidiš, kakšen žalnivec si ti! Ali res misliš, da v republiki ne bo treba reda in mira? Ali res misliš, da v republiki ne bo treba več delati in da bodo pečeni purmani in krofi zar sami leteli v usta? Ali res misliš, da bo v republiki zito dvakrat rodilo in da homo šli dvakrat brať? Ali res misliš, da bi Radič in Novačan kar odpravila državo in druge naše bolezni? Ali res misliš, da v republiki ne bo več nobenega siromaka in reveža? Ali res misliš, da v republiki ne bo več pijancev, zapravljev, lenuhov, pretepačev in nečistnikov? Ali misliš res, da bodo v republiki sami angelji?» Sosedov stric so vzeli purmane nazaj in niso rekli — nič!

Naenkrat je postal republikanec. (Dopis od Sv. Bolenka pri Središču.) Neki Hlebec, p. d. Petek, se je sedaj zmisliš, da je pravzaprav republikanec. Škoda za moža, da je taki veternjak. Posumno agitira proti klezikalcem, če pa ga kdo vpraša, kaj so mu neki naši klezikalci hudega storili, pa ne ve kaj povedati. Pamet je žamet, g. Hlebec!

Pirožek. V ljutomerskih goricah je ljudstvo začelo nazivati agitatorje republikanske stranke s »pirožek«, ker hidijo samo ponoči okrog in se bojijo solnca.

Sv. Miklavž pri Ormožu. Po naših goricah leta nekajden ptič, ki ima republikansko perje. Čeravno se mu večkrat zgodi, da dobi kaj po hrbitu, je vendar siten, kaže ter podrepna muha. O viničarjih je rekel v neki gostilni, da bo te »bedake« vse pridobil za republiko. Ne boš, dedec! Naši viničarji so bolj pametni, kakor ti, čeravno si poseznik. Tvoje republikanstvo se je rodilo še le ted par tedni in predobro ga poznamo. Pravijo tudi, da si dobil par tisočakov za agitacijo. Pošteni posezniki in viničarji, ki živijo od svojega težkega dela, ne morejo letati po vrhovih posebno pa ne za tako stranki, ki živi samo ponoči kakor — »pirožek«.

Kdor seje veter, žanje vihar. (Poročilo iz Laškega.) Matijev sejm na Laškem dne 24. februarja t. l. sta poskusila vodja samostojnih Urek iz Globokega in Jakob Šušnik znani pod imenom Šmilanc od Sv. Ruperta v vojni agitacijo porabiti. V to svrhu sta se lotila namestnika kandidata SLS za Laški okraj g. Mihaela Hrastnika, da bi ga med sejmarji osmešila. Pa nista dobro naletela. Vse njuno izzivanje je gospod Mihael Hrastnik odločno in krepko odbil, ves sejm je zavzel stališče g. Mihaela Hrastnika, takoj, da sta bila popolnoma osamljeni, pa sta morala zapustiti bojno polje, a brez zmag, katere sta se nadejala. Kdor pač seje veter, žanje vihar ljudske nevolje.

Polomija socijalnih demokratov v Globokem pri Brežicah. V nedeljo, dne 18. t. so imeli v Globokem vojni shod socijalnidemokratje v prostorih gostilne Močan, ob 3. uri popoldne. Prisopilihali so trije kandidati te stranke: Baraga, Umek in Koren. Udeležba je bila 12 množ. Prvi govornik Baraga se je hudoval nad tako malo udeležbo in da si kaj tacega ni mislil. Začel je napadati SLS, misleč, da bode lovil pri nas kaline. Toda pri nas nimate več mesta ne vi in ne nekdanji Urekovi samostojni. Odkenkalo vam je za vedno, pri nas, mi vsi, ki smo vam nasedli, bomo volili dne 18. marca našo edino, poštano in pravično SLS.

Tedenske novice.

«Gospodar» bo izhajal sedaj pred volitvami na štirih straneh dvakrat na teden in sicer v torek in četrtek.

Protest proti napadu demokratske Orjune na Cirilovo tiskarno. Od Sv. Križa pri Mariboru so nam poslali sledič protest: Podpisani volilci občine Sv. Križ najodločnejše protestiramo proti nasilju Orjune, ki hoče znasiljem uničiti podjetja, ki delujejo za katoliško in slovensko stvar. Odičili smo se, da nastopimo dne 18. marca kakor en mož proti vsem tistim, ki teptajo v prah pravice ljudstva. Obenem si načemo 30 izvodov »Slov. Gospodarja«, tako, da ga bo imela v paši občini rsaka hiša.

K nam pa jih ni. (Klic od Sv. Jurija na Pesniči), Kar nas je tu še od stare garde rajnega »Štajerca«, že težko pričakujemo katerega evangelista od demokratov, da priredi shod tudi pri nas. Čitamo o junaštvih nekih orjuncov v Mariboru; ker mi dobre junce za oranje visoko porajamo, zato upamo, da bi se s temi ljudmi dali narediti boljše kšefti, nego smo jih s Pucljem; ta je sicer kot minister tudi vodil neke volovske kupčije, ki so pa samo njemu polnile žepe, ljudstvu in nam kmetom pa so jih izpraznile. Zato pa le pridite vendar k nam novi blagovestniki pa nas potrdite v protiklerikalnem duhu, da bo naše vino dobilo višje cene in nam bo polje več rodilo . . .

Naše delo in šola. Ravnokar je izšla v Cirilovi tiskarni knjiga: »Za svobodo in pravo«, ki obsega na 136 straneh najvažnejše govore našega poslanca dr. Hohnjeca v ustavodajni in zakonodajni skupščini. Knjiga je velikega pomena za vsakogar, kdor hoče spoznati delo in stališče naše stranke in njenih zaupnikov. Služila bo obenem kot izobraževalno sredstvo našim voditeljem izobraževalnih in političnih organizacij. Knjiga obsega pod naslovom: »Za demokratično državo 10 govorov, vsi aktualne vsebine, dalje pod naslovom »Država in gospodarstvo in davkarstvo« ostro kritiko sedanjih finančnih razmer. Pod naslovom: »Socijalna politika« in »zunanja politika« so združeni govorji in pojasnjeno stališče stranke o zaščiti delavcev, o delovnem času in delovnem prazniku, o zunanje političnih smernicah in odnosajih do avstrijske republike. Knjiga je razposlana organizacijam in župniščem ter stane 5 dinarjev s poštnino. Nekaj izvodov je dobiti tudi v Cirilovi tiskarni.

Kako je kaj v Središču? Naši liberalci se še niso

zložili. Eden pravi tako, drugi pa tako. Samostojni popuščajo, demokrati popuščajo, nobeden pa ne ve kako daleč. To je zelo hudo, če manjka prava orientacija! V naši stranki pa je samo en cilj: Za resnico in pravico Bog živi SKZ, oziroma SLS. Druga volilna skrinjica je naša!

Lepo napredovanje naše stranke pri Sv. Roku ob Šotli. Preteklo nedeljo smo imeli tukaj zaupni sestanek Slov. Ijudske stranke, kateri se je nepričakovano zelo dobro obnesel. Pripomnimo, da so bili Rokovljani večinoma pri rdečih socijaldemokratih, a so zdaj večjidel vsi pristaši Slov. Ijudske stranke. Vidi se, da avtonomistični program prodira tudi v najbolj zakotne kraje in nam s tem zagotavlja sijajno zmago 18. marca, ko bodo kroglice padale v drugo skrinjico.

Zlata poroka pri Sv. Juriju ob Pesnici. Čisto na tistem je 19. t. m. slavil svojo zlato poroko tukajšnji posestnik in cerkveni ključar, daleč znani mesar gospod Anton Dobaj s svojo ženo Apolonijo. Našemu neustratenemu somišljeniku kličemo: zlati par, še na mnoga leta!

Smrt blage matere. (Poročilo od Sv. Križa pri Slatinu). Dne 19. februarja je umrla v Dolu vdova Jožeta Kovačič, ki je štiri hčerke dala k usmiljenkom. Bog je bodi obilen plačnik.

Umrla je v soboto, 24. februarja v Ljutomeru Ana Erjavec, bivša mnogoletna skrbna gospodynja v dijaškem semenišču v Mariboru. N. v m. p.!

Dva smrtna slučaja pri Sv. Martinu pri Vurbergu. V soboto, dne 10. februarja 1923 smo položili v prerano izkopani grob mladeniča Alojzija Lorenčič. Marsikatero oko je bilo solzno, ko mu je domači č. g. župnik govoril v slovo pri odprttem grobu in orisal njegovo življenje. Bil je res vzgleden mladenič, delaven v svojem poklicu in na polju izobrazbe. Dasiravno je bil slabega zdravja, je neumorno deloval pri izobraževalnem društvu ter vodil in prirejal igre, ravnokat bil je tudi pri Orlu, katerega velik sotrudnik je bil pri ustanovitvi in pri katerem je imel častno mesto. Kako spoštovan in priljubljen je bil, je pričal njegov veličasten pogreb, spremljan od pet č. g. duhovnikov, od domačih in šentjanških Orlov ter veliko drugih ljudi od blizu in daleč. Pri hiši žalosti v cerkvi in ob grobu mu je zapel domači moški pevski zbor, katerega član je bil 18 let pod vodstvom domačega g. organista in s sodelovanjem treh sosednih gg. organistov v srce segajoče žalostinke. Blag mu spomin. — Dne 8. februarja je umrl na glede smrti Janez Lovrenčič. Pred dobrim letom se je preselil v N. Avstrijo, kjer pa ni našel sreče. Srčno je želel zopet nazaj v svoj domači kraj. Ko se je selil z ženo nazaj v domovino, ga je med potom prehitela smrt. N. v m. p.!

Iz plesiča v smrt. Na pustno nedeljo je bil pri Fancetu v Pamečah ples. V sredi »viže« pada okoli 27 let stari Ivan Vodovnik iz Starega trga, delavec v Potocnikovi tovarni usnjja v Slovenjgradcu, od kapi zadet na tla. Vsi poskusi, spraviti ga k življenju, so bili zamanj in tako je umrl na potu v slovenjgrško bolnico okoli 2. ure zjutraj. Baje je sam napovedal, da hoče ta pust umreti in res so ga pokopali pustni terek. Vračajo se Noetovi časi . . .

Hajdinski učitelj-vodja Pogorec bi rad z glavo skozi zid. Dasiravno vidi, da je cela fara za SLS, vendar on sili in sili s svojo Kukovčeve JDS. Pogorec bi rad postal nadučitelj na Hajdinu ali vsaj na Bregu. Mi pa pravimo, da v naših krajih takih Kukovčevih ptičkov ne potrebujemo. Sokolska gnezda bomo vsa razdrili. Sokoli in Sokolice bodo po 18. marcu morali utihnuti. Širna naša okolica bo dne 18. marca volila Slov. Ijudsko stranko

Blagoslovitev novih zvonov pri Sv. Lovrencu nad Prožinom. Takšne slavnosti, kakor je bila na predpustno nedeljo, je mi Lovrenčani ne pomnimo. Prejšnji dan smo v krasno okinčanem sprevodu, med sviranjem godbe in grmenjem topičev peljali nam toliko zaželenjene zvonove na prijazen griček Sv. Lovrenca. V nedeljo zjutraj so že na vse zgodaj grmeli topiči in naznanjali daleč na okrog to redko slavnost. Vse je bilo prav krasno okinčano. In ko se je prvi zvon okinčan z venci začel dvigati v zvonik, so zagrmeli topiči, godba je zasvirala, tedaj je marsikatero oko postalo rosno. Torej hvala vsem darovalcem, botrom, častiti duhovščini, strelcem, dekletom, ki so tako lepo okrasile zvonove, godbi in sponh vsem, ki so pripomogli k tej slavnosti.

Slovesna blagoslovitev največjih novih zvonov naše škofije v Vojniku. Dneva 10. in 11. februar sta bila za našo župnijo dneva velikega veselja. Dobili smo namreč 4 nove dolgo in željno pričakovane zvonove nad 53 meterskimi stotov težke. V naši škofije še nobent župnija dozdaj ni dobila po vojski tako težkih zvonov. — Stanejo nad 800.000 K in so harmonično-melodično uglasbeni. Pojejo c, e, g, a. Zvonovi delajo čast mariborski zvonolivarni. — Veličasten in krasen je bil sprejem teh naših novih prijateljev, oznanjevalcev slave božje, buditeljev pokore, lepega življenja in varuhov naših. V soboto ob 9. uri so dospeli vozniki zvonov s svojimi lično okinčanimi konji in novimi, nalašč za to določenimi vozovi v Celje na kolodvor. Tam so se tudi pripeljali botri zvonov, vojniški in škofjevaški ognjegasci s svojimi poveljniki, g. Venguš, načelnik celjske župe, tri godbe, vojniški pevski zbor, Orli, Orlice, banderaši, kolesarji in nepregledna množica ljudstva iz Vojnika, Celja in okolice. Vojniške mladenke so prav okusno okinčale nove zvonove. Drugi dan se je zbrala velika množica vernikov od blizu in daleč. Ob obilni asistenci duhovnikov sosednih far, pa tudi iz Maribora, Hajdine in domače duhovščine, je mil. gospod kapiteljski vikar in stolni prošt dr. Martin Matek, slovensko blagoslovil nove zvonove. Po blagoslovitvi so duhovniki kakor tudi botri ob pomembnih izrekih, udarjali na zvonove. Krasne in spodbudljive so bile tudi besede-

de v cerkvi, s katerimi je mil. g. kapiteljski vikar razložil pomen zvonov. Po slovesni sv. maši, katero je tudi služil mil. g. kapiteljski vikar, je vsa cerkev navdušeno zapela zahvalno pesem, kot zahvalo ljubemu Bogu, da se je vse lepo in brez vsake nesreče dovršilo. — Na velikem zvonu, med drugimi si berejo tudi tele besede: Zadonimo hvaležno zvonovi — Dobrotne Bog blagoslovi.

Samostojno občinsko gospodarstvo v Št. Jurju ob Taboru je pač slično vsem drugim te baže. Pri občinskih volitvah leta 1921 se nam je s preplavo zelenih plakatov obetalo dobrobit kar na cente ter se blatio s to hujskarijo prejšnje naše poštene in zasluzne občinske gospodarje. Skušnja je pa pokazala ravno nasprotno. Prej so bile naše občinske ceste, mostovi in brvi vsaj v toliko ohranjene, da se je dalo trditi, da pri danih okolčinah ne morejo biti boljše. Zdaj pa obstaja nevarnost, da obtiče vozovi v blatu, dočim se čez nekatere mostove in brvi, ki komaj same sebe nosijo ni več varno podajati in to kljub izvolutvi samih dobrih izmed najboljših samostojnežev v cestni odbor. Da bi se ceste in mostovi vzdrževale in povpravljale redno kačkor prej, bi ne bilo treba misliti na tako pomenljive stroške, ki čakajo zdaj občino vsled te slabostojne zaniknosti, ki nam je že v dveh letih nakopala na ta način nad 200.000 K nepotrebnega bremena, katere utrpijo zopet že itak preveč obremenjeni davkoplačevalci ter nam upropastila prej urejene ceste tako daleč, da se mora vsak občan sramovati svoje domovinske občine. Če pogledamo te plakate, ki se marsikje najdejo, s katerimi so se te vrste ljudje tako hvalili in poštenjake poniževali si pač moramo nehotje reči: »Lastna hvala — cena mala!«

Gibanje Orlov pri Sv. Petru v Savinjski dolini. Naše orlovske društvo deluje živalno. Ne le telovadba, tudi nastop na gledališkem odru dela Orlom čast. Pridobili so v nedeljo, 11. februarja v društvenem domu igro: »Repoščeva«. Vse vloge, od resnega sodnika (Franc Čremožnik) do čarobnega gorskega duha Repošteva (Albin Hribaršek) so rešili tako naravno in prikupljivo, da so številni gledalci bili v dnu srca zadovoljni in veseli. Do vrhunca pa je prikipele veselje, ko so nastopili trije mali Orliči in brhka Angelica Kunz z občudovanja vredno in spretno telovadbo. V odmorih je svirala godba mične narodne pesmi in h koncu je nastopil zabavnik s skupino otrok, ki so izzvali s svojimi cirkus-umetnostmi bučen smeh. Brezalkoholnega veselja je bilo dovolj. Med navzočimi prijatelji mladinskega veselja smo zapazili podpolkovnika g. Matičeviča, gospoda župana Novaka in mnogo odličnih gostov.

Koledarje Jugoslovanske Kmetske zveze za leto 1923 še nekatere krajevne KZ niso plačale. Prosimo, da nam jih takoj plačajo. Nekaj izvodov še imamo v zalogi. Kdor želi, naj takoj naroči pri našem tajništvu. Tajništvo SLS v Celju, hotel Beli vol.

Zbrajte za volilni sklad!

VINIČARSKI KOTICEK.

Dopis iz Ormoža. Hvaležni smo vam tudi mi, gospod urednik, viničarji iz ormoške občine, da ste nam pustili en kotiček prostora za naš viničarje, da si lahko priobčujemo našo bol, se bodrimo in dajemo nasvete za našo in naših otrok boljšo bodočnost. Tudi mi viničarji ormoškega okraja ne spimo, vendar smo nekoliko zastali za mariborskimi, haložkimi in ljutomerskimi tovariši. Enako, kakor ljutomerski tovariši, smo tudi mi viničarji ormoškega okraja za to, da bi nam naj vladal preskrbelo sedaj po zimi cenejši kruh. Pa ker vemo, da se je na tujo pomoč težko zanašati, posebno na to, da bi nam vladal preskrbelo sedaj po zimi cenejši kruh, bi priporočal »samopomoč«, ki se je vsikdar in povsod najbolje obnesla, in to je: Ko nimamo in ne moremo zunaj delati, naj si vsak oskrbi hišno delo. Dekleta naj si oskrbijo prejo od kmetic, ali pa naj vzamejo od svojih gospodinj ali pa tudi od drugih — perje za smukati. Vem pač še tudi za boljši zasluzek: Vsak viničar naj da svoje otroke uči takega rokodelstva, da bodo lahko pozimi tudi drugim pomagali. Fantje naj bi se izučili čevljarsvta, dekleta pa šivanja. Po zimi bi se potem lahko preskrbelo za celo leto z obliko in obuvalom vsaj za domačo potrebo, ne da bi trebalo za vsako malenkost iti iskat čevljarsvta ali šiviljo. Jaz vam govorim dragi sotrpni to iz lastne izkušnje; kako težavno je to, teden za teden čakati, tri do štirikrat vprašati iti, ako je že to in ono gotovo, tako, da bi med tem časom ko hodiš tolifikrat povpravščat, že zdavnaj naredil in bi se ne trebalo tako dragič plati. Jaz, ako bi imel otroke, storil bi to na vsak način in bi ne pustil dekleta in fante cele noči in tedne hoditi po žganjarnah. Dragi sotrpni, storite to in ne bavite več trebalo se zanašati na tujo pomoč.

Sv. Miklavž pri Ormožu. Viničar, ki je čital naš »viničarski kotiček«, v katerem se zavzemajo njegovi stanovski tovariši za viničarski red in starostno zavarovanje, nam piše, da bi se moralno tudi gledati na zdravniško pomoč ubogega viničarja v slučaju bolezni. Viničar si ne zaslubi toliko, da bi zamogel iz svojega plačati dragega zdravnika. Država bi moralna nekaj prispetati. Zahteva od Kmetske zveze, da se njeni kandidati zavežejo, da se bodo zavzeli za viničarje in revni delavce sploh. Tako je prav! Samo pišite nam svoje želje in zahteve in mi bomo poskrbeli, da pridejo na pristojno mesto in naši poslanci bodo storili vse, da se uresničijo. Bog živi Vas in vse Vaše poštene tovariše iz ljutomerskih goric.

PALMA
kaučuk potpetnike
in potpijate

Prednosti!

Ceneje in znatno trajnije nego od kože! Vravstvo proti vlagi i mrazu!

OBJAVA.

Vsi zavarovanci iz Maribora in okolice, ki poslujejo police življenskih zavarovalnih družb:

ALLIANZ, ATLAS, I. ALLG. BEAMTENVEREIN, GISELA-VEREIN, JANUS, UNIVERSALE, WIENER STADTISCHE-VERS.-ANSTALT (vse na Dunaju) in I. MILITÄR-DIENST VERS.-ANSTALT

v Budimpešti se ponovno najljudne pozivajo, da se osebno zglašijo v uradnih dneh od 20. do vključno 26. februarja 1923 pri

HRANILNEM IN POSOJILNEM KONZORCIJU v Mariboru, Sodna ulica 32

in prinesajo s seboj zavarovalne police in vsa potrdila o vplačanih premijah za čas od 1. aprila 1919 do 31. decembra 1922 v svrhu oznake na policah, da se jim bodo zavarovane glavnice svoječasno izplačale v jugoslovanskih kronah. Istotako se naj v smislu naših predhodnih časopisnih objav zglašijo vse stranke, čiji police so vsled smrtnih slučajev ali poteka zavarovanja zapadle v izplačilo — v svrhu likvidacije, oz. izplačila zavarovanih svot.

Zglaše se naj tudi vse stranke, katere so v uradnih dneh od 2. do 5. t. m. oddale svoje police v svrhu žigosanja da se jim njihovi dokumenti izročijo. Stranke, ki so v zgoraj omenjenih dneh sklenile nova zavarovanja, naj se blagovolijo potruditi v označenih uradnih dneh po svoje zavarovalne listine.

Uradovalo se bode vsaki dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 14. do 18. ure popoldne. Obenem priponjamamo, da se bodo stranke sprejemale tudi v nedeljo, dne 25. t. m. dopoldan in popoldan.

V lastnem interesu vseh strank je, da se polnostilno zglaše točno v omenjenih uradnih dneh.

Zavarovalna družba na življenje «FENIKS» ravnateljstvo za kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev v Beogradu.

Pozor! Prodaja se umetni mlini z gostilno, en oral zemlje. Mlin je na močni vodi, obstoji iz treh parov valjakov, dveh kamnov, cela priprava za živo delati, vse posloje je novo. Cena po dogovoru. Franc Kovačec, na Mostah, pod Ptujsko goro. 2-3 135

Lepo posestvo se prodaja. Hiša ima 6 sob, klet, zraven hlev za živino in hlev za svinje, ter je pripravljena za lesno trgovino in trgovino z mešanim blagom. Zemlje je 9 oralov: njive, sadnik, vinograd, gozd, leži ob glavnih cestah in uro od železniške postaje Slovenska Bistrica. Prodaja se tri vozove, par konjev in poljsko orodje, vse za polovitno vrednost zaradi preselitve. Naslov v upravi. 2-2 141

KORANIT

je vendar najboljša streha in najcenejša. Je pravi zajamčeno pristni asbest-skrilj in ne rabi nikdar popravila. Ponudbe in proračune pošljite:

Fran Hočvar
Žirovnica (Moste), Gorenjsko. 3-4 114

Prodaja se posestvo obstoječe iz sedmih oralov: sdonosnik, njive, gozd, travnik, gospodarsko poslopje, v bližini tega Sv. Lenart v Slovenski Radeči, v občini Radeča. Cena se izvede pri lastniku Ig. Letnik, Radeča, p. Sv. Lenart v Slovenski Radeči. 2-2 138

Velikonočne pesmi (krepki diatonični meši zbori) ima org. Rožman, Vel. Nedelja. Cena: denar na prej Din. 6, na pozajme Din. 10, v Ameriko pa izvede 1 dolar. 2-2 139

Kostanjev les

kupi vsako množino lesna trgovina

Dernovšek in drug, Maribor,
Črtomirova ulica 8. 4-6 78

„SLAVIJA“

Jugoslovanska zavarovalna banka s sedežem v Ljubljani

zavaruje poslopja, tovarne, pohištvo, steklo itd. ter življenje pod zelo ugodnimi pogoji. »Slavija« je domače zavarovalno podjetje z izklučno jugoslovenskim in čehoslovaškim kapitalom. Podružnice: Beograd, Zagreb, Sarajevo, Split, Novi Sad, Osijek. Vsa pojasnila dajejo kraj-vni zastopniki in ravnateljstvo v Ljubljani. 1-3 156

Vabilo na redni občni zbor »Hranilnice in posojilnice na Vidmu«, ki se vrši, dne 25. marca 1923, ob 3. uri popoldne v posojilniških prostorih. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobrenje rač. zaključka za leto 1922. 3. Volitev načelstva. 4. Volitev nadzorstva. 5. Razni nasveti. Ako bi ne bilo ob 3. uri popoldne dovolj članov, se vrši pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnom redu drug občni zbor, ki bo v sljavo sklepal, ne glede na število navzočih članov. Načelstvo. 182

Vabilo k izrednemu občnemu zboru »Hranilnice in posojilnice«, r. z. z. n. z. v ČRNI, dne 4. sušca ob 1. uri popoldne v posojilniških prostorih. Dnevni red: 1. Spremenba pravil. 2. Razno. Ako bi občni zbor ob sklicani uri ne bil sklepčen, se vrši uro pozneje drugi občni zbor, ki bo sklepal pri vsem številu navzočih. Načelstvo.

Stanojević, Miljković & Komp.,
u Zagrebu, Boškovićeva ulica br. 31

Glavno zastupstvo

Herr Schrantz, Clayton,
Shuttleworth.

**Stalno skladište
gospodarskih strojeva**

Parne vršače garniture za loženje ugnjenom in drvima ili slamare, samovozne parne vršače garniture sa motorom na bencin, vršače garniture sa špricaljkama za peronospore, motori na drveni ugnjeni (Sauggasmotori), stabilni ili prevozni vitlovi, vjetrenače za žito, trilucre plugovi, kosilice za travu ili za žito, zubalja, sjekarice, rumila za kukuruz, žrnjeve, mlinovi in preše za sijeno in za slamu. 118

Sprejme se takoj močan učenec iz poštene hiše. Mirko Žurman, trgovina v Rogaški Slatini. 143

Trgovski pomočnik za skladiste se sprejme pri Ed. Suppanz, Pristava. 55

Organist, ki je ob enem krepki diaconični meši zbori ima org. Rožman, Vel. Nedelja. Prošnje na župnijski urad Zibika, p. Pristava. 157

Prodaja se lepa zidana hiša z dvema sobama in in drugimi prostori, zraven gospodarsko poslopje, vse z opeko krito, vrt, rjiva, sadonosnik, vse v dobrem stanu, četrte ure od postaje Pesnica. Več pri lastniku Andreju Majhen, Gačnik št. 55. 158

Usnjarskega učenca sprejme takoj pod jako ugodnimi pogoji. Jakob Budna, usnjari, Ljubno v Sav. dolini. 161 1-3

Prodaja se dobriča gospodinska hiša z vs m gočilniškim inventarjem. Hiša eno nadstropna stoji na prometnem kraju ob glavnem cesti, zraven je tudi 3 orele dobre zemlje. Več pove upravljanju lista. 1-2 162

Starejši hlapec se išče na malo posestvo. Plača po dogovoru. Naslov v upravljanju. 154 1-3

Niša eno nadstropna, ki obsegata 8 sob eno kuhijo, klet; v njej se nahaja gostilna, trgovina (tudi lesna trgovina), zraven hlev, vodnjak, dve njivi, dva travnika, sadonosnik, vinoigrad, v zelo prometnem kraju blizu Konjic, se zaradi drutinskih razmer prodaja oziroma zamenja z dobroitočno gostilno ali žago in mlinom blizu železnice v kraju Celje do Maribora. Naslov v upravljanju lista. 148 1-2

Hiša na prodaji. Obstaja iz 4 stanovanj, električna rasvetljjava, pri glavnem cesti 10 minut od mesta Celje, Gaberje, zraven je čez en oral zemlje ali še več, kakor je kupcu ugodnejše, nekaj gospodarskega poslopja, pravno po kakega obrtnika; prodaja se po ugodni ceni zavoljo preselitve. Zve se pri Jos. Verbnik, tesarski mojster, Gaberje '34, Celje. 1-163

V župnišču se sprejme gospodinja, Kje, pove Slov. Gospodar. 1-2 159

Neoženjen priden še far za male gospodarstva se sprejme. Nadzoroval bi delavce in hlapce in tudi sam opravljal lažja opravila. Vraša se naj v trgovini Blanke, Ptuj, Slovenska ulica 6. 144

Služba organista in cerkvena mala se odda v Št. Vidu pri Grobelnem s 1. majem 1923. Uslužbenec ima pravno stanovanje obstoječe iz dveh sob, kuhinja, klet, svinjak, ter velik vrt, cobi zmesno in pšenično brinjo z lastnim obhodom, od občine po dogovoru mesečno nagrada ter cerkvene prispevke. 1-3 160

Kovačkega pridnega učenca sprejme Jos. Brumen, kovač na Rogoznici pri Ptiju. 169

Malo posestvo s hišo in potrebnim gospodarskim poslopjem, z brajdo, sadonosnikom in njivo, prodaja Jožef Celinšek v Framu št. 1. 127

Na prodaj 2 breji kobili težki, 8 in to let starci, 1 težka žrebica, stara 2 leti, vse 1 drž darilo z listinami, 1 težka telica, 1 debela svinja, 12 m bukovih drv, nekaj stoječih dreves mehkega lesa in nekaj hrastov slabih vrste, nekaj slame, sena, krompirja in fišola. Ustmeno ali pismo z zamko za odgovor pri Simon Pušnik, veleposestnik v Črničevu 28, p. Slov. Bistrica.

Lepo malo posestvo v ravnni, 3 orele zemlje se proda. Prepolje 27. 1-134

Naprodat imam 500 belih šmarnicnih trt prvorstnih in boljše vrste, komad po 3 K. Oglasiti se je pri: Vinko Vnuk, Senčak, p. Juršinci pri Ptiju. 1-4 132

Prodaja se lepo posestvo, 4 orele dobre zemlje, hiša eno nadstropna, blizu farne cerkve in velike ceste. Cena je 800.000 K. Več v upravljanju. 1-2 123

Kupujem vsako množino orehovih in hrushkih debel, zdrave, ravne, po možnosti brez grč. Ponudbe se prosi na: P. Hingersperger, Celje 1-2 129

Jamski les smrek in jelko od 12 cm in 1 m naprej kupi lesna industrija Pajman, Slov. Bistrica. Ponudbe: Pajman, Celje. 1-4 122

Viničarna pod zelo ugodnimi pogoji in stalno plačo se išče na malo posestvo in okolici Maribora, 3 delavske moči. Saboty, Maribor, Prešernova ulica 18. 2-3 79

Stare čebelarske knjige, tudi zgodovinske, nadalje med vosek kupi Martin Perc, čebelarska trgovina, Zavodna pri Celju. 5-25

Pekarijo vzame v najem tudi takoj Anton Osrajenik, Josip Dol, Ribnica na Pohorju. 111 2-4

Denarja !!! Držinja je velika. Ako hočete z prodajanjem nekega izdelka na dan do 200 krov začušljiti mi pošljite svoj naslov in znamko za odgovor. Josip Batič, Litija 31. 2-7 27

Iščem srednje posestvo v najem letosno jesen. Naslov v upravljanju. 3-4 89

Prodam mlin z malim posestvom v dobravi, zidnina z opeko krit. Zadnja cena 580.000 K. Ivan Ivančič, na Lešnici 6, p. Ormož. 2-4 101

Iščem malo trgovino z vso priravo in stanovanjem v najem ali kupiti, kupiti kakko malo trgovsko hišo v prometnem kraju ali pa malo posestvo. Naslov v upravi. 2-3 100

Vinogradni pozori Na suho cepljene trte so na prodaj in sicer najbolj priporočljive in čiste vrste. V zalogni je tudi večja množina vknorinjene in necepljene bele šmarnice, ki posebno bogato rodi. Na razpolago je več tisoč vknorinjnih divjakov Rip. portalis in Göthe št. 9. Vsek naročnik naj pošlje znamke in dopisnico za odgovor. Kdor si želi naročiti lepe in močne trte, naj se takoj oglaši ustmeno ali pismeno pri FRANJO SLODNJAK, trtičar, Št. Lovrenc v Slov. gor., pošta Juršinci. 5-10 41

Zadružna gospodarska banka
Podružnica v Mariboru.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice v tekočem računu.
Pooblaščeni prodajalec srečk državne razredne loterije.